

2040 – et prosjekt i dialog med unge lesere

Bakgrunnen

- Fra 1995 har opplaget **gått ned** med 600-700 hvert år.
- Det er bare en **liten andel** av de unge (20-40 år) som betaler for å lese AN i dag (9 %)
- De unge utgjør imidlertid en **stor andel** av Bodøs befolkning (38 %)

Ambisjonene

- **Overleve** på lang sikt
- Skaffe flere **ambassadører**
- Få flere unge til **å betale** for å lese AN

Hva er 20/40?

- Et dialogprosjekt.
- Vi engasjerer unge leserne direkte i nyhetsarbeidet, i markedsarbeidet og i arbeidet med å utvikle produktene videre.
- Dialogen med leserne har et stort spenn. Alt fra kjappe tipsforespørsler til komplekse spørreundersøkelser. Fra enkle dagligdagse nyhetssaker til strategisk produktutvikling

Hva er 20/40?

«Det viktigste er at vi alltid har en solid nyhetspakke som ligger i bunnen hver eneste dag. Kun da vil vi ha betalende abonnenter.»

*Gårdagens
trylleformel?*

«Det viktigste er at vi har abonnenter. Og at vi har dialog med dem hver eneste dag. Dialogen ligger i bunnen for en relevant nyhetspakke. Dialogen gir oss de relevante nyhetene – ikke omvendt.»

*Morgendagens
redning?*

Prosjekt 20/40

- Ekstern referansegruppe for å **bekrefte eller avkrefte våre antagelser.**
- For å utvikle et abonnementsprodukt som treffer målgruppen.
- 61 deltakere – ikke-abonnenter
- Vi gjør dette i praksis ved hjelp av 6 større spørreundersøkelser (Easyfact).

antagelsene

1. Målgruppen abonnerer ikke på avisa Nordland fordi de ikke synes den er **relevant** nok.

- Vi må **utvikle** avisen redaksjonelt slik at den blir mer relevant og engasjerer målgruppen.
- Vi må **engasjere** målgruppen løpende i utviklingen av avisen.

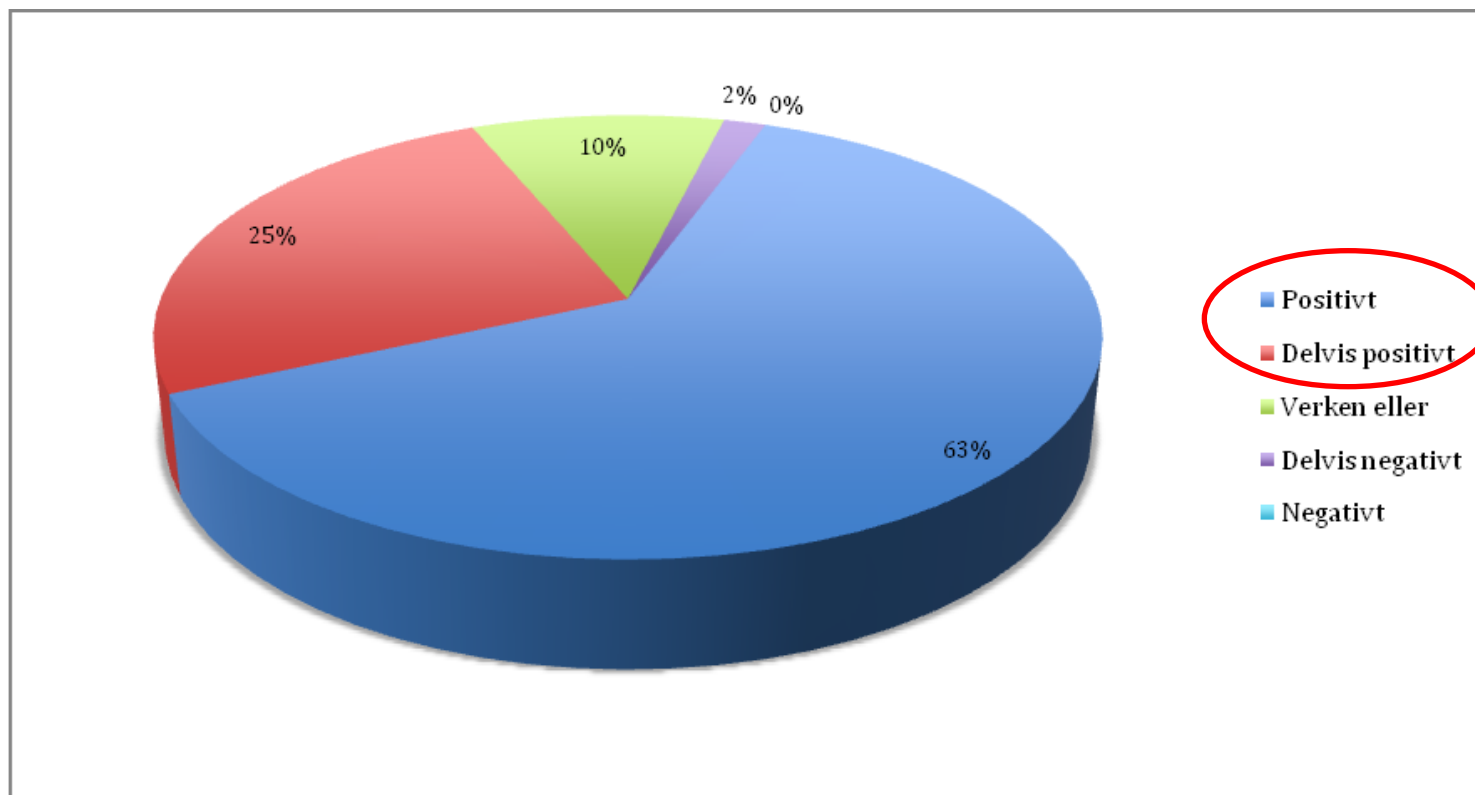
2. Målgruppen abonnerer ikke på Avisas Nordland fordi **prisen** er for høy.

- Vi må tilby et abonnementsprodukt til målgruppen med **redusert** pris.

1. Målgruppen abonnerer ikke på avisa Nordland fordi de ikke synes den er relevant nok.
 - Vi må utvikle avisen redaksjonelt slik at den blir mer relevant og engasjerer målgruppen.
 - **Relevans er viktig. Men ikke nok til at de begynner å abonnere.**
 - Vi må engasjere målgruppen løpende i utviklingen av avisen.
 - **Dialog gjør at avisen blir relevant. Ikke omvendt. Dialogen er det viktigste. Og de ønsker mye dialog.**

2. Målgruppen abonnerer ikke på Avis Nordland fordi prisen er for høy.
 - Vi må tilby et abonnementsprodukt til målgruppen med redusert pris.
 - **De kjøper ikke avisen med dagens pris. Uansett hva vi gjør. Lav pris er eneste måte å få de til å begynne å abonnere.**

Hvordan oppfatter du et slikt ønske om dialog mellom Avis Nordland og deg som abonnent?

dette tror vi

- **Stort opplag (betaling)** viktig i seg selv.
- Vi må gjøre **betydelige** grep.
- Prisen må settes **mye** ned.
- **Dialogen** med leserne er det viktigste for å engasjere leserne.
- Redaksjonen må være **drivende** i dialogen.

dette gjør vi

an
STA

- Vi kommer med et **nytt produkt** bare for de
– Kun kr 99,-
– Krav/tilbud om å bli med på å utvikle avisen
- Vi **markedsfører** dette produktet på en ny måte
– Vervekampanje, telefonsalg og eDM
– Våre redaksjonelle medarbeidere er i sentrum i kampanjen
- Vi **utvikler** de redaksjonelle produktene spesielt for de unge
- Vi **kommuniserer** direkte med de unge betalende leserne og bruker de i utvikling av avisen og som kilder/tipsere.
- **Et nytt innholdsprodukt** hver ukedag.

Vi vil ha **DEG** med på laget

GARANTERT ENGASJERT

2010

Linda
Storholm

Alexander
Ramberg

Siri
Gulliksen

Stian
Høgland

Helge
Grønmo

Vanjas Grønhaugs gründertips:

- **Bråk nettverket** du får hvis du tar etablereroppfølging. At andre gründere jobber med helt forskjellige ting gjør ikke noe, de har akkurat de samme utfordringene som deg.
- **Sørg for å ha kontroll** på økonomi og budsjett, selv om det er negativt. Lær hva de ulike tingene er, og følg opp.
- **Ha troen på det du gjør.** Ikke gi opp ved første, andre eller tredje nedtur. For de kommer, vær sikker på det. Det er mange som raskt mister både motet og troen på seg selv, men hold ut!

- Å gründe er som å få barn

Flyttet. Bodin Gravferd har nettopp etablert seg i nye lokaler i Sambogården i Bodo sentrum. Her er bedriften godt synlig.

Vanja Grønhaug «pantsatte» både mann og barn for å starte begravelsesbyrå.

Linda Storholm 97 02 11 13
lsg@an.no

Bodo: Et spesielt yrkesvalg kanskje, men for Grønhaug var det helt riktig.

– Jeg har hatt lyst til å jobbe med dette siden jeg var ung. Da muligheten for en jobb i et byrå her i Bodo dukket opp måtte jeg meg til en jobb der, forteller Grønhaug.

Etter noen år der var planen å overta byrådet. Slik gikk det ikke. Hun prøvde seg i andre yrker, men savnet jobben som gravferdskonsulent. Så i 2010 startet hun Bodin Gravferd.

– Det er en veldig givende jobb, sier hun.

Alle praktiske gjøremål som må gjøres når noen dør kan hun

Bodin Gravferd AS

- **Begravelsesbyrå** etablert i 2010. Foruten gravferdstjenester tilbys også kurs.
- **Heldid** av gründer og daglig leder Vanja Grønhaug.
- **To ansatte.**
- **Driftsinntekter** første hele driftsår (2011): 1,75 millioner kroner.
- **Bodin Gravferd** har nettopp etablert seg i nye lokaler i Sambogården i Bodo sentrum.

hjelpet til med. Enten alt, eller noe. – Det er utfordrende og berikende å være den de sørgende kan lene seg på. Og det er en posisjon man skal være bevisst, sier hun.

I bransjeorganisasjonen BFN har man strenge etiske regler som må følges. Mennesker i sorg er sårbare, og blant reglene bransjen selv har satt er regelen om å ikke drive hvirig salg av dyre produkter.

– Vi har plikt til å oppgi priser, og fra 1. januar har vi også krav på oss om å opplyse prisene våre på nettet, sier Grønhaug.

Dyr død. En «vanlig» begravelse koster ca. 30.000 kroner. Det kan gjøres både rimeligere og dyrere, alt etter hva man ønsker.

– Det er mulig å ha en vakker seremoni uten at det koster så mye, sier Grønhaug. Men døden koster, og i Bodo er det fire begravelsesbyrå.

– Det er et vanskelig marked å komme inn på, men jeg har blitt godt tatt imot. Første året var lang over det jeg forventet.

Første driftsår hadde hun 16 prosent av markedet i Bodo. Da tok hun seg også ut lønn. Men så kom en stille periode, og økonomien gikk i minus.

– Det var rett og slett ikke så mange som døde, og det er det vanskelig å gjøre noe med, sier Grønhaug.

Hun er fortsatt ikke helt på fote økonomisk etter den rolige perioden, så det siste året har hun ikke kunnet ta ut full lønn. Men det går helt klart rette veien igjen. – Som nyetablert bedrift må

Investering. Skulle hun først starte ville hun gjøre det ordentlig. Bærebilen var blant de største investeringene

man være forberedt på at det kommer en tøff periode. Man må bare finne en løsning for å komme seg gjennom, sier hun.

«Å starte bedrift er som å få et barn.»

Vanja Grønhaug

sent.

Ingen ferie. Vanja Grønhaug har tatt etablereroppfølging gjennom Start opp Salten. Hun har også deltatt på flere av kursene som til-

beres gjennom Team Bodo. – Bruk de nettverkene du får der. Selv om ingen driver med akkurat det samme som deg har de mange like utfordringer. Du kan lære mye av andres erfaringer.

– Det viktigste er kanskje likevel å ha støtte hjemme. – Å etablere bedrift påvirker de hjemme uansett, så man er helt avhengig av å ha støtte.

Da Vanja Grønhaug startet ble linet i bedriften tatt opp med sikkerhet i huset.

– Jeg pantsatte mann og barn, sier hun.

Og en mamma som er gründer har blant annet ført til at familien

ikke har hatt ferie på to år. – Vi skulle selvsagt gjerne reist på ferie, men de står bak meg i dette, sier hun.

For det de også får er en lykkelig mamma. En som elsker jobben sin, selv om den tar mye tid. To år etter oppstarten sammenligner hun gründerlivet med det å få barn.

– Man er forberedt, men samtidig ikke forberedt i det hele tatt. Og det er langt mer positivt enn negativt. Jeg er lykkelig i det, jobber og står på, selv om jeg av og til bekymrer feil på meg, smiler hun.

Jens advarer EØS-kritikerne

Statsminister Jens Stoltenberg advarer EØS-motstanderne i fagbevegelsens mot å stenge Norge ute fra Europa.

LEANGKOLLEN: – Vi verken bør eller kan stenge grensene mot Europa, sa statsminister og Ap-leder Jens Stoltenberg i sin tale på det fagpolitiske toppmøtet mellom Ap og LO på Leangkollen i Asker mandag.

EØS-motstanderne i fagbevegelsen har hatt vind i seilene det siste halvåret. Om lag halvparten av forbundene i LO har kommet med EØS-kritiske vedtak i forkant av LO-kongressen i mai. Striden står på kongressen i mai.

valutakurser

	12.11	(9.11)
US dollar (USD)	5,7346	(5,7318)
EURO (EUR)	7,3030	(7,3015)
Sveitsiske franc (CHF)	605,71	(605,73)
Danske kroner (DKK)	97,93	(97,90)
Britiske pund (GBP)	9,106	(9,158)
Sveitsiske kroner (SEK)	85,11	(85,12)
Canada dollar (CAD)	5,7391	(5,7375)
Japanske yen (JPY)	7,2214	(7,2695)

hørt at ...

Mentzoni Knut Taxi AS er etablert i Bodo for å drive droserikommunikasjon og handel med klar. Knut Henrik Mentzoni er daglig leder og styreleder.

Aage Iversen (bildet) er styreleder i Drag Industrier AS i Bodo.

Britt May Kristiansen er daglig leder i Småtrollan Barnehage SA i Henningsvær. **Rune Hansen** er styreleder.

Hevder Giske er utsett for politisk spill

oss: Aps Martin Kolberg tar sin hardt pressede partikollega og næringsminister Trond Giske i forsvær. – Trond Giske er offer for et intensitetsforsøk på å ramme ham som statsråd, og på å ramme regjeringen, sier Aps Martin Kolberg til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB).

Giske har vært i hardt vær i hele høst etter anklager om at han skal ha blandet seg inn når statslige styreverv og lederstillinger skal besettes. Men der opposisjonen har sett snusk og kameraderi, ser Kolberg først og fremst et politisk spill mot Giske.

– Det er uriktig og galt å drive med korrupsjonsanklager, uansett om det skjer med forbehold. Hensikten er å stemple Aps kulturer som korrupte. Det føyer seg inn i en høyrepopolitisk tradisjon i Europa, som har til hensikt å sverte fagbevegelsens tillitsvalgte og representanter. Gjernen helt uten grunnlag. I Entra-saken erklarte Giske seg innhålig i vår. Og påstandene om Giskes oppførsel i Telenor-saken er udokumenterte. Det bygger på anonyme kilder og anonyme påstander som ikke er verifisert. Vi har et flertall i kontrollkomiteen som stiller spørsmål på dette grunnlaget til Giske, noe som ligger utenfor kontrollkomiteens kompetansesett, slår Kolberg fast.

som måtte tas da Vanja Grønhaug startet Bodin Gravferd AS for to år siden.

Opplæring, etikk og kontroll

Bodin Gravferd er medlem i bransjeorganisasjonen Virke, sammen med 70 prosent av landets begravelsesbyråer.

Linda Storholm 97 02 11 13
lsg@an.no

BODO: 90 prosent av alle gravferd i Norge utføres av et byrå tilknyttet Virke gravferd, tidligere

Begravelsesbyråenes Forum Norge (BFN). På landsbasis finnes omlag 320 begravelsesbyråer. Virke organiserer 260 av disse. BFN blir formelt fusjonert inn i Virke fra nytt år.

Bransjeorganisasjonen arbeider for god og kvalitetsmessig utvikling av bransjen, og å fremme gode gravferdstradisjoner. Forumet har også utviklet et opplærings tilbud med kurs innen temaer som sorg, livssyn, ritualer, konsortier, hygiene ved dødsfall, organisasjon med mer.

Byråer som er medlemmer i bransjeorganisasjonen forplikter seg til å overholde organisasjonens standard og etiske retningslinjer. Medlemsbyråene blir jevnlig besøkt av et utvalg som skal sikre at de etterlever reglene.

Det finnes også en klagenemnd, som pårederne kan kontakte dersom de føler seg feilaktig behandlet av et gravferdsbyrå. «Klagenemnda for gravferdstenen» består av en jurist, en representant fra Forbrukerrådet, og en representant fra gravferdsbransjen.

Duen. Fredsduen er et vanlig symbol på døden.

TIPS OSS!

Spenninge gründer? Tips Linda eller Siri på ls@an.no eller sg@an.no

Du får Gründer hver tirsdag i Avisa Nordland

Gründer

GRÜNDERTIPS

Runar, Renate og Roars gründertips:

- Ha tro på ideen din, brenn for den. Du må ha stå på vilje og ikke gi deg.
- Søk kunnskap på de områdene du trenger. Tør å ta i mot råd og hjelp, folk er flinke til å hjelpe deg om du spør.
- Husk å ha det artig, det skal være artig å gründe!

FotoKnudsen slår seg selv konkurs

FotoKnudsen har begjært oppbud. 232 ansatte mister jobben.

BERGEN: «Styret i Fyllingsdalen Foto AS, tidligere FotoKnudsen

AS, besluttet å begjære selskapet konkurs 11.2.2013. Vi beklager de ulemper dette medfører for våre kunder.

Dette er beskjeden selskapets kunder ble møtt med i butikksiden og på deres nettsider i går. – Hovedårsaken til at vi begjæ-

rer oppbud er at vi dessverre fikk et veldig dårlig resultat i 2012, sier daglig leder Ole Bjørn Knudsen til Bergens Tidende.

De foreløpige regnskapstallene viser et underskudd på 11 millioner kroner for 2012. Men hovedforklaringen til konkursen

er ifølge Knudsen av mer langvarig og strukturell karakter: – Alle som driver med bilde- og mediefotografering ser at dette går gjennom stadig nye kanaler. Vi har klart å henge med på en stor del av utviklingen, men likevel gikk det for langt. (ANB-NTB)

valutakurser

	11.2	(8.2)
US dollar (USD)	5,5108	(5,5264)
EURO (EUR)	7,3795	(7,3910)
Sveitsiske franc (CHF)	600,25	(601,77)
Danske kroner (DKK)	98,50	(99,07)
Britiske pund (GBP)	8,646	(8,733)
Svenske kroner (SEK)	86,05	(85,99)
Canada dollar (CAD)	5,4687	(5,5318)
Japanske yen (JPY)	5,8979	(5,9886)

Barselperm ble jobb til 56

Gassen, bremsen og clutchen. Med luer i samme farger som barnehagens logo suser de tre gründerne gjerne ned akebakken med barna. – Mens jeg skravler er det Roar som skriver, (foran) når han skal beskrive samarbeidet. Han selv er gassen, Roar Grønmo (bak) er bremsen, og Renate Henriksen Trøite (til høyre) er clutchen som binder alt sammen.

På pinne for ungdommen

I dag blir ti av fylkets næringslivstopper skygget av morgendagens ledere.

BOBB: De ti ungdommene som skal være skygger er plukket ut fordi de har gjort seg bemerket som leder eller styrelsesmedlemmer i en av Nordlands 115 ungdomsbedrifter. – Vi er veldig glade for at næringslivstopperne i Nordland stils-

ler opp for morgendagens ledere. Å være skygge er hei dag gir innblikk i hvordan noen av landsdelens beste bedrifter styres, sier Steve Hernes, daglig leder i Ungt Entreprenørskap Nordland, som står bak.

Organisasjonen er utværlig og ideell, og jobber med å utvikle barn og unges kreativitet, skaperglede og tro på seg selv, i samarbeid med skole, næringsliv og andre. Holdningene som elevene utvikler i arbeidet med bedrifts-

programmene i Ungt Entreprenørskap er høyt etterspurt i arbeidslivet.

Blant lederne som står på pinne for ungdommen i dag er luftfartsdirektør Stein Erik Nodden, ordfører Ole Henrik Hjartøy, universitetsrektor Pål Pedersen, konsernleder Morten Jakobsen, adm. dir. i Helse Nord Lars Vornland, fylkesutdanningssef Tone Vangen og hotelldirektør Unni Olsen.

Den første. Det var her det startet. Lille Frøbel Barnehave i Notveien på Alstad åpnet i 2005. Etterpå har de bygd en barnehave i Bodesjøen, kjøpt en ved Saltvern, og planlegger utvidelse.

forklarer Runar Henriksen Trøite alle fete: Tom Melby

Artig. – Husk å ha det artig, det skal være artig å gründe, sier Renate Henriksen Trøite, gründer og styret i Lille Frøbel AS.

Da Runar og Roar møttes i foreldrepermisjon, ante de lite om hva de skulle skape de neste ti årene.

Linda Storholm 97 02 11 13

BOBB: Nå har de tre barnehagene i Lille Frøbel-selskapet plass til cirka 250 unger og 56 ansatte. Men ideen var opprinnelig en helt annen. I 2005 var nemlig markedet for barnehageplasser en helt annen.

– Vi skulle lage en familiebarnehage slik at vi fikk barnehageplass til ungene og frueene fikk seg jobb, forteller Runar Henriksen Trøite. Mens kona Renate gikk førskolelærerutdanning tok han hele fødselspermisjonen. I umiddelbar nærhet til puppen ble det en del tid i gangene på lærerskolen. Roar Grønmo var i akkurat samme situasjon, og da de to ble kjent, startet et skapende samarbeid.

Lille Frøbel AS

- **Heleid** av Lille Frøbel Holding AS, som igjen er eid av Runar Henriksen Trøite, Renate Henriksen Trøite og Roar Grønmo (33,3 % hver).
- **Driver tre barnehager** i Bode, på Alstad, Bodosjøen og Saltvern.
- **Har til sammen** 56 ansatte.
- **Omsette i 2011** for 32,7 millioner kroner. Årsresultatet samme år var 612.000 kroner.

To år. Ideen om familiebarnehage i en enebolig vokste seg mye større da de tok den videre. – Vi fikk enormt med hjelp da vi kom i kontakt med Barnebygg, som har erfaring med bygging av over 100 barnehager, forteller Grønmo. Deretter fulgte to års intens arbeid. De skaffet tomt i Notveien på Alstad, skaffet byggeplan, husbankfinansiering, avtaler med kommunen, godkjenning, pedagogiske planer med mer.

– Jeg ble litt utslatt av å stå på oppnesten 20 millioner kroner i gjeld, men hadde samtidig så stor tro på

ideen, innrømmer Roar Grønmo. Han jobbet som lærer under oppbyggingen, og Runar Henriksen Trøite jobbet en periode på Telehuset. De to «fruenes», Renate og Jeanette, gjorde seg ferdig med utdanningen, og planla det pedagogiske.

– I studietiden opplevde vi barnehagene som veldig tidsstyrte. Det ville vi bort fra, her er det ikke så mange planlagte aktiviteter eller teller Renate.

Lille Pøbel. De første årene gikk all tid i barnehagen, også søndagene. Mens ungene lekte, jobbet de voksne. Etterpå bestilte de pizza og spiste søndagsmiddag, også i barnehagen. Slik har ideene blomstret videre.

Bleiene ble gratis da de regnet på hvor mye tid som gikk med til å organisere ungenes bleier. Barnehagebrødet ble også utviklet her, med god hjelp fra en førskolelærer.

Navnet er ren oppkalling av «barnehagens far», Friedrich Frøbel. Han var den første som beskrev barnepass som noe annet enn ren oppbevaring. I tillegg lignet Frøbel på damenes skoleopp-gave, den fiktive årsplanen til Lille Pøbel.

Ikke rike. De første årene eide alle fire gründerne selskapet sammen, men da Roar og Jeanette gikk hver sin vei på privaten, kjøpte de andre berne ut. – Blir dere rike av å lage barnehager?

Vil utvide fra tre til fem barnehager.

Kunnskapen skal ha bruke i Lille Frøbel AS.

Status er tre barnehager med god drift. Nå vil de bli større.

– Vi har funnet ut at med fem barnehager kan vi ha en egen administrasjon, vi kan ta regnskap selv, ha egen vaktmester. Vi kan gjøre nye mer rundt, sier Roar og avslører at de allerede forhandler om to barnehager til.

– Men uten at det går ut over kvaliteten, smiler styret, gründer og eier Renate Henriksen Trøite.

hørt at ...

Jan Kristian Arntsen. Fauske innehar av Arntsen Transporkranservice er konkurs. Krav i boet meldes til bostyret advokat Ole Morten Husmo innen 18. mars 2013.

Bode Gjestegård v/Steinar Pedersen (enkeltpersonforetak) er slettet i Foretaksregisteret.

Ole Marius Dyping Røsten (Bilde) og Carl Rolf Fagervik er daglig leder i Musik i Bode AS.

DAK-tjenester AS, Bode skal drive med arkitekttjenester. Aksjekapitalen er 30.000 kroner. Daglig leder og styrelser er Rune Dahm.

Leif Wilhelmsen er daglig leder i E6 fritid AS, Saltåd. Aole Bentzen er styrelser.

Jan Erik Andersen er styrelser i Engølyta Fiskeottak SA. Styremedlemmer er Asle Petter Andersen og Ståle Kristian Kjølstrup.

Ole Baltzar Eidberg er styrelser i Kallsarvromta AS, Bode. Styremedlemmer er Knut Magne Bendiksen og Rudi Alexander Johansen.

Linda Marie Smedrud (enkeltpersonforetak) Bode er slettet fra Foretaksregisteret.

Mårkved legesenter AS, Bode. Aksjekapitalen er 30.000 kroner. Daglig leder og styrelser er Marius Johansen. Styremedlemmer er Carl Albert Knutsson og Magne Nikolai Edvardsen.

TRENGER DU ELEKTROMOTORER, SKJØTE LEDNINGER, INDUSTRIKONTAKTER?

VI HAR PÅ LAGER!

Ta kontakt for pristilbud...

EB INDUSTRI ELEKTRO Ring oss på 920 72 500

Denne utgaven er laget i samarbeid med 5. trinn på Østbyen skole.

Hipp hurra for kjæledyret mitt!

LOLA
Kjære kattepusen min! Du er faktisk 1 år nå den 21. mai. Jeg elsker deg, Lola! Du er så rampete og søt og snill og liten, men nå er du stor pus.

Klemmer, Maja R.R.

BESSIE
hadde bursdag 27/4.
Bessie er en Griffon Bruxelles og ble 5 år. Bessie er min elskede hund. Jeg elsker henne kjempemye. Gratis med overstått, gulljentla mil
Hilsen matmor
Johanne Sofie Nilssen

Johanne Sofie Nilssen (Østbyen skole) og Trude Landstad (Avisa Nordland)

Leggetid? Ha'kke tid!

Stine og Magne mener de må legge seg altfor tidlig.

– Det er ikke veldig gøy når noen i klassen ringer meg klokka halv ni og spør om jeg vil være med ut, og så må jeg si nei fordi jeg skal legge meg klokka ni, sier Stine Ingebrigtsen. Hun er ti år og går i femte klasse på Østbyen skole.

– Det er noen i klassen som ikke må legge seg før klokka ti. Noen ser Paradise Hotel, sier Stine.

ALLE ANDRE. Hun og mammaen Cathrine Hansen er ikke enige om når det passer å legge seg.

– Hva sier du når noen vil ha deg med ut på kvelden og du ikke får lov, Stine?

– Vær så snill. Alle andre får lov.
– Og hva sier du da, Cathrine?
– Hvis alle andre får hoppe ned fra ei bru, betyr ikke det at du får lov.
– Og vil bli Stine så sint når mamma sier nei, at hun hiver noe i veggen.

BEST MED PAPPA. Magne Brinchmann er elleve år og går i samme klasse som Stine. Han synes også han må legge seg for tidlig. Særlig hvis det er mamma som tar seg av legginga. Det er bedre når pappa gjør det. Han leser for Magne, og da får han litt mer kosetid på kvelden.

Hei! Vi heter Janne og Julian. Hver tirsdag treffer du oss på denne plassen i avisa. Du finner oss også på ongan.no. Vil du være med og hjelpe oss å lage Ongan?
Send oss en mail på ongan@an.no.

VIL SPILLE MER. Det er så kjedelig å legge seg, synes seg opp og bare står der til Stine har lagt vakk spillet, synes passe leggetid er ti eller halv elleve, ikke ni.

Stine. Noen ganger stiller mamma Cathrine gjort seg ferdig på badet og lagt seg. Stine. Alle foto: Tom Melby

VALPEØYNE. Mamma Mona Brinchmann er enig i at hun er ganske streng på leggetida. Hun forteller at en av Magnes kamerater en kveld foreslo at Magne bare skulle se på mammaen med «valpeøyne», så ga hun seg vel.

– Hjalp det, Magne?
– Nei.
– Hva synes dere er passe leggetid, Stine og Magne?
– Klokka ti eller halv elleve, sier Stine.
Magne er enig.
– Hva ville dere gjøre i den ekstra tida?
– Finne på noe i lag med venner, og se på tv noen ganger.

VOKSENTID. – Vi er jo ikke strenge på leggetid for å være slomme. Det er fordi vi er gladi i dere og vil at dere skal være utvilt til å lære på skolen, sier Mona.

Stine og Magne tror på det, men de tenker også at foreldrene vil ha dem i seng for å få voksentid på kveldene. De vil ha stua og tv'en for seg selv.
– Men jeg tror egentlig ikke dere hadde likt det hvis vi sa at dere kunne gjøre som dere ville, sier Cathrine.

LIK INNETTID. – Synes dere at alle i klassen skal legge seg samtidig?
– Kanskje ikke hele klassen, men de som er mest sammen. De bør i alle fall måtte være inne samtidig, sier Stine.

– Skm er det jo også. Foreldrene til barna som er mest i lag, er ganske enige, mener Mona.
Før sovnet Stine med en gang hun la seg.

ONGAN OM: Hva er best med 17. mai?

Tekst og foto: Victoria March og Nora Rasmussen

Aleksandra F. Løks (6. trinn), Bodo

Tobias Ingebrigtsen (3. trinn), Bodo

Frida N. Johansen (7. trinn), Bodo

Sebastian Jacobsen (5. trinn), Bodo

– Jeg liker tivolit best. Jeg bruker å gå i skoletorget, spiser is og er på tivol, og så går jeg med Grand i borgertoget.

– Jeg liker best å spise masse is. Jeg bruker å gå i tog, spise is og være på tivol. Jeg går med Grand i borgertoget.

– Jeg liker å gå i bunad, spise is og være på skolearrangement. Jeg spiser mye godt, og er sammen med familien. Jeg går i skoletorget, og i borgertoget med Grand.

– Jeg liker tivol og firring. Jeg går i tog og er på tivol, og så går jeg i tog sammen med Gium.

Ungene bak Ongan

Ongan er utviklet i tett samarbeid med femte trinn på Østbyen skole i Bodo. Alle de 36 elevene på femte trinn har deltatt i arbeidet. Underveis har de tegnet forslag til logo i samarbeid med ANs Furores designer Line Johansen. De har kommet med forslag til faste spalter, bestemt navn og laget masse innhold.

– Det har vært utrolig artig å få bestemme så mye, sier tv-kristian Hermann, Håvard H. Mørkved, Sebastian K. Jacobsen, Victoria March, Johanne S. Nilssen, Stine Ingebrigtsen, Maja K. Raanes, Anni Berg og Aase E. Kristiansen. Nå håper de også andre skoleklasser i ANs 13 dekningskommuner ønsker å bidra.

– Ta kontakt på ongan@an.no. Blåde skoleklasser og enkeltpersoner kan bidra, sier redaktør Reidun Kjelling Nybe.

Ukas oppskrift

Omelett

egg, en panne, vann, bakepulver, salt, en bolle, visp og litt smør til steking.

Det du gjør: Ta 3 eller 4 egg i en bolle. Visp litt. Så tar du 3-4 ss. vann, litt salt og cirka en ts. bakepulver i.

Så rører du rundt til det er flytende. Ta smør på pannen og hell det på pannen. Du kan ha fæks skinkenbiler og gresløk over. Stek omeletten på svak varme. Ferdig!

NB! Det må være en voksen sammen med deg når du gjør dette!

Anni Berg

STRENGE. Stine og Magne har så lyst til å være ute lenge, særlig når det er lyst på kveldene. De synes mamma Cathrine og Mona er strenge på leggetidene.

ALLE ANDRE. – Vær så snill. Alle andre får være ute lenger, sier Stine. – Hvis alle andre får hoppe ned fra ei bru, betyr ikke det at du får lov, svarer mamma Cathrine.

Nå ligger hun gjerne og leser høyt for seg selv, eller spiller litt.
Stine og Magne?
– Man ligger helt stille, gjør ingenting, sier ingenting og det skjer ingenting.

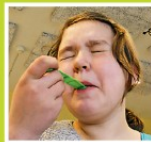
onganno
Når må du legge deg?
Delta i debatten.

Å «DØGNE». I feriene og helgene er både hun og Magne lenger oppe. Hvis de er på overnattingssesk, kan det bli kjempesent. Magne sovnet ikke før halv seks en gang han var på overnattingssesk, forteller han.
Det samme har Stine opplevd. Nå har de begynt å snakke om å «døgne», å være oppe hele natta.

SKJER INGENTING. Snart er det sommer, og Cathrine gruer seg til diskusjonen om leggetid i ferien. Den har de hvert år.
– Hva er det som er så kjedelig med å sove,

ONGAN tester:

Hva er best av makrell i tomat og kaviar?

Av Camilla Kvarv Petersen (11) og Mathias Edvartsen (10).

Camilla: Kaviar var best! **Mathias:** Kaviar var best!

Beskrivelse:

Begge smakte stygt, men kaviar vant med en liten seier! Makrell i tomat måtte vi spy av, og kaviar måtte vi nesten spy av!!

anUNG

an|ung

DERNE UTGAVEN ER LAGET AV

Ingrid Hassving, Silje Pettersen, Elias Skogvoll, Maya Sol Sørgård og Susannah Nygård

UKAS DINGS

Det er i åre kare på tross, men her får trossen som skal bli... De har vært på... De har vært på...

UKAS VITS

I ukens 13... De har vært på... De har vært på... De har vært på...

UKAS FILM

Prosjektet... De har vært på... De har vært på... De har vært på...

De har vært på... De har vært på... De har vært på...

SLIK FÅR MINDRE ÅRIGE KJØPT ØL

Det har en stund gått rykter om at ungdom under 18 år bruker Coop's ShopExpress til å kjøpe øl. Vi testet tjenesten. Ingen spurte oss om legitimasjon.

Etter kjøpet, møtte Hassving, Silje Pettersen, Susannah Nygård og Maya Sol Sørgård Coop's ShopExpress i Norge, derifra til Coop-Butikken i Norge, derifra til Coop-Butikken i Norge, derifra til Coop-Butikken i Norge...

De foreldres kort... Det har blitt vanlig for ungdom under 18 år å handle et gjennom ShopExpress på City Nord. De bruker de foreldres Coop-kort for registrering. De handler det de trenger uten at noen sjekker om de er gamle nok. Sjelden kontrollgjør at de aller fleste slipper unna med dette, sier vår kollega...

– Det var utrolig enkelt... De har vært på... De har vært på... De har vært på...

– Enkelt... Det ble skrevet ut uten problemer, og deretter gikk vi rett til ShopExpress-kassen. Det var bare å spørre ut varen, skanne medlemskortet og betale. Det kunne ikke vært enklere, sier Maya Sol Sørgård.

– Det er svært gjennomgående i kassen, noe som fører til at en byggingssatt kom løpende etter oss med kortet. Den sa at det ikke er i vår myndighet og derfor ikke hadde lov til å bruke ShopExpress. Plutselig sto vi der med flere butikkens bokser med øl, sier 16-åringen.

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

SKJERPER RUTINENE ETTER VÅR TEST

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

UKAS TVSERIE: CALIFORNICATION

Serien «Californication» er en amerikansk dramakomedie som handler om en forfatter som prøver å gjøre seg utryk til i en alkoholfri, til jøken opp og å gjøre, og samtidig prøve å opprettholde en forfatterkarriere.

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

UKAS TWEET

Herodotus @ Herodotus: Ha sport om jeg vil ha en... en annen herodotus, jeg vil ha pungen.

UKAS SITAT

«Hva som helst er greit, men ikke å drikke, ikke å drikke, ikke å drikke...»

Francis Scott Key Fitzgerald

AN Ung er et samarbeid mellom AN og Medier og kommunikasjon på Bodø videregående skule. Tips oss på anung@an.no

Alle tips som behandles honoreres med gavekort på kino/billetter eller flaxlodd. Bruk og/eller våre nettsteder: anung.no

FEM PÅ GATA

Hva synes du er en passende alder for å få kjøpt alkohol?

Bendik Bart... 16 år er en god alder for å få kjøpt alkohol. Du kunne jeg kjøpt alkohol på turistene og butikken, og også kommet inn på utstillingen. Da har ikke foreldre noen de skulle ha sagt hvis du dør på fest.

Malin Thoresen... 18 år er en god alder for å få kjøpt alkohol. Du kunne jeg kjøpt alkohol på turistene og butikken, og også kommet inn på utstillingen. Da har ikke foreldre noen de skulle ha sagt hvis du dør på fest.

Niklas Nystad... 16 år er en god alder for å få kjøpt alkohol. Du kunne jeg kjøpt alkohol på turistene og butikken, og også kommet inn på utstillingen. Da har ikke foreldre noen de skulle ha sagt hvis du dør på fest.

Simon Skår... 16 år er en god alder for å få kjøpt alkohol. Du kunne jeg kjøpt alkohol på turistene og butikken, og også kommet inn på utstillingen. Da har ikke foreldre noen de skulle ha sagt hvis du dør på fest.

Thomas Olsen... 18 år er en god alder for å få kjøpt alkohol. Du kunne jeg kjøpt alkohol på turistene og butikken, og også kommet inn på utstillingen. Da har ikke foreldre noen de skulle ha sagt hvis du dør på fest.

– ALVORLIG BRUDD

Ellen Stevnes har ansvaret for alkoholen i de kjøpt alkohol. Det vurderes i hvert tilfelle om hvordan dette har skjedd, sier hun.

– Dette er et svært alvorlig brudd på alkoholloven. Det er kommunen som har å ta med seg å slagsidebutikker har gode...

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

– De har vært på... De har vært på... De har vært på...

Mer på nett

Er det for lett for 16-åringer å handle øl? Delta i debatten på anung.no

UKAS SPILLELISTE

- Herodotus - 11. Episode
- Herodotus - 11. Episode
- Herodotus - 11. Episode

Førstesideoppslag

Avisa Nordland
an 94
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

Norlands vakreste

16-åring fikk kjøpe alkohol

16-åringen ble kjøpt alkohol av en 55-åring i en butik. Det er ikke det første tilfellet i Norge.

Tenker sex hele tiden

Reagerer skarpt på tomtesalg

Familie med hjertor

HORMANN

enter services

Avisa Nordland
an 92
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

16 og snart mamma

Frøde er tilbake hos BHK

Sommerdagan i solid minus

Forsvaret vil ha ny flystripe

Går av som fylkesråd i dag

Mange spørsmål

VARSKO mot uvetting kjøring

Stopp for fri strøm

Noraffør-havari før etterspill

Blusen er livet!

SPREK ÅPNING

Fikk tilbud om nytt fly

Avisa Nordland
an 96
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

16-åringer får kjøpe øl

Katblodig bypattet

Verst i Belam

Klarer ikke livet utenfor murene

Dramatisk flere barn

SPAR

EUROSPAR

OMG

OMG

OMG

Avisa Nordland
an 68
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

ADVARER unge mot maiffylla

Connie (16) drakk seg nesten i hjel

Arets Albertine

Professor ler av sykeshusets tester

Klar for ny MC-seksjon

SPAR

EUROSPAR

OMG

OMG

Avisa Nordland
an 72
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

GRAVID som 14-åring

Ser lyst på framtiden

LAANG og tro tjeneste

Voldtektstiltalt barnet på sykehus

Viser fram baseplanen

SPAR

EUROSPAR

OMG

OMG

Avisa Nordland
an 96
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

16-åringer får kjøpe øl

Katblodig bypattet

Verst i Belam

Klarer ikke livet utenfor murene

Dramatisk flere barn

SPAR

EUROSPAR

OMG

OMG

Avisa Nordland
an 10 g
 ONSDAG 21. mars 2012 kl. 05 - Lørdag 24. mars 2012 kl. 05
 28 sider
 100 kr

Solbrun for enhver pris

16-åringer bruker 1.500 kr i måneden på solarium

«Astm» var druestikk

Ingen fare med NM-snoen

Sprek åpning

Fikk tilbud om nytt fly

Flere gåringer i saka for Helmer Selvig (16), Vebjørn Solstad (16) og Norman Torstein (16)

De reagerer sterkt på at det i juli i år utsettes 18-åringene på solarium. – Det vil føre til mye bruk av falsk legitimasjon på solarier. Ungdom vil ta sol utvært.

an VING FRI SIDE 10 OG 11

Sosial journalistikk

79 000 LESERE HVOR DAG!
Avisa Nordland
an

Må vente 11 uker på å ta førerkortet

De som ønsker å ta førerprøven i vår må smøre seg med tålmodighet. Sarah Didriksen (23) taper flere tusen kroner hver måned i landets lengste førerkortkø.

NYHETER SIDE 4 OG 5

TIRSDAG 5. mars 2013 Nr. 54 - Løssalg kr. 25 - www.an.no

Nok er nok!

Foto: Tom Melby

Overfallsvoldtektene i Bodø ryster befolkningen. På Facebook markerte mellom to og tre tusen i går at de tar kraftig avstand fra frihetsberøvelsen uskyldige kvinner utsettes for. – Nå skal vi ta tryggheten tilbake, sier sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen i

AN som tok initiativet til aksjonen. Tips fra publikum førte til at en mann fra Øst-Europa i går ble pågrepet og siktet for overfallsvoldtekt av en ung kvinne på Hunstad natt til søndag. **NYHETER 6, 7, 8 OG 9 OG LEDER SIDE 2**

The screenshot shows a Facebook post from Reidun Kjelling Mybø. The post features a large image with the text "STOPP VOLDTEKTENE I BODØ" and the red hand icon. Below the image, it says "Stopp voldtektene i Bodø" with 4,803 likes and 1,852 comments. The post is part of a community page that has been active for 15 months, focusing on reporting and protesting against sexual violence in Bodø. The page also includes links to photos, an Instagram feed, and a like count of 4,803.

Vafler eller boller?

– **Jeg ville stemt** på Venstre for de har så gode vafler.

Sitatet er hentet fra en sekskjøring ved forrige stortingsvalg. Nå er sekskjøringen blitt ti. Men smaken av, og minnet om, venstrevaflene sitter ennå.

Heldigvis har verken seks- eller tålringer stemmerett. Og forhåpentligvis ser dere yngste velgere forbi både venstrevaffer og Erna-boller når dere i dag går til valgene.

For det gjør dere vel?

Avisa Nordland har forsøkt å levere en valgdekning som appellerer like så mye til de yngste velgerne som de eldre. Vi har vært en del av det nasjonale prosjektet «Min stemme 2013», som har hatt til mål å gi lyd til de 314.000 tause stemmene ved forrige stortingsvalg i 2009.

I løpet av de siste ukene har AN-journalistene snakket med unge velgere hver eneste dag. Enkelt sier de ikke stemmer fordi de ikke føler partiene fokuserer på saker som angår dem. Andre svarer at de har vanskeligheter med å finne et parti de er enig med i alt.

La oss få sitere statsminister Jens Stoltenberg på én ting:

– Letter du etter et parti du er enig med i absolutt alt, blir du med stor sannsynlighet sittende evig partiløs.

For intet parti er perfekt, men det betyr ikke at du er fritatt fra din samfunnsplikt. Faktum er at det er enklere enn noen gang å finne «ditt» parti. Du trenger ikke engang å tråle partiprogram opp og partiprogram ned lenger. Det finnes utallige nettbaserte valgarbomater som gir deg en pekepinn på en-to-tre.

Det er enkeltsaker, som for eksempel asylpolitikk, som ligger ditt hjerte nærmest? Da kan vi tipse om at interesseorganisasjonen Noas, som jobber med asylsøkeres rettigheter, har ranket partiene med terning.

kast. Er dyrevelferd viktigst, har Dyrevernalliansen og Noah har finlest partienes politiske programmer og vurdert hvem som bryr seg mest om dyra. Det samme har Norsk Psykologforening rundt temaet psykiske lidelser. Og det finnes utvilsomt lignende tiltak hos andre organisasjoner og med andre temaer også.

Det er så lett som det kan få litt. Latskap ingen hindring. Tidsklemma ingen unnskyldning.

Videre vil vi oppfordre på det sterkeste å styre unna «Jens eller Erna-spørsmålet». Etter vår mening er det vel så viktig, om ikke viktigere, å stemme fram partier som kan påvirke politikken som føres, uavhengig av hvem som fra i morgen av tituleres herr eller fru statsminister. Det er dette som er så bra med demokratiet. Jo flere løse kanoner som kan utfordre det tradisjonelle tankesettet i en regjering, jo bedre. Jo flere som tør å tenke utenfor boksen, jo flere løsninger vil komme på bordet.

Men det avhenger av at du og jeg og nabokjerringa reiser oss fra godstolen og setter kursen for valglokale i dag. Det er nå det gjelder. Og nei, å stemme blankt er ikke godt nok. Da er et bedre å stemme på et lite parti som kan rokke ved maktfordelingen. Eller Ernas «andre boller» eller vafelpartiet. En ting er i hvert fall sikkert: Blir du hjemmesitter, mister du retten til å klage den dagen noe som faktisk angår deg står på agendaen eller når du mener urett skjer. Og den dagen kan vi garantere kommer.

I valgkampens opptakt uttalte en valgforsker til AN:

– Tilva de unge svarer i meningsmålingene, spiller liten rolle. Det vil høyst sannsynlig bli hjemmesittere uansett.

La oss bevise at valgforskeren tar feil. La oss skape overskrifter som det fylket med høyest valgdeltakelse blant unge. Er du med?

Godt valg!

Avisa Nordland
an

Sjefredaktør: Jan Erik Håmsen
Redaktør: Torje Klæboe Eidosen
Redaktør: Reidun Kjelling Nybo
Redaktør: Vibeke Madsen
Adm. direktør: Sjur Helgesen
Ligutt og trykk: AN / AN Trykk

Avisa Nordland arbeider etter Vår Varsom plakatens regler for god presseetikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.
Avisa Nordland er en politisk uavhengig dagsavis. Hvert oppsett Nordlands Framtid og Nordlandsoppsen.

PRU

Presens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet, som har medlemmer fra presseorganisasjoner og fra allmenheten, behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

Adresse: Rådhusgt. 17, postboks 46, Sentrum, 0501 Oslo. Telefon 22 48 50 55.
E-post: pfu@presse.no

fri+HELG

Hos oss!

FOKUS PÅ DAGENS FAMILIE

I dag:
Alkohol i hjemmet

Neste lørdag:
Skjermtid

I denne serien tar vi for oss dagens familier med alle dets lasetter, hvordan lever man, hvordan organiseres hverdagen, hva har ny teknologi å si for familielivet og ikke minst, hvem bestemmer?
Har du tips til aktuelle saker, ta kontakt med vår journalist Siri Guliksen: sgitan.no

Tre av fire drikker foran barna

Vi drikker stadig mer med barna som tilskuere. Det synes et flertall Opinion Perduco på oppdrag fra Avis Nordland.

av saltvæinger er grelt, ifølge en meningsmåling utført av >>

hovedpoeng

- **Ikke** et papir- eller digitalprosjekt
- **Ikke** et innholdsprosjekt
- Et dialogprosjekt
 - Hvordan kan vi **engasjere** leserne i utviklingen av avisen
- Et relevansprosjekt
 - Ikke hva som er relevant, men **hvordan** vi blir relevante
- Et prisprosjekt
 - Hva er de unge leserne villige til **å betale**?

hva er kritisk

- Vi må få til en **god dialog** med målgruppen.
- Dialogen må være god over **lang tid**.
- Redaksjonen må **drive** dialogen.
- Målgruppen må føle at de **bidrar**.
- Redaksjonen må **ta hensyn** til målgruppen.
- Dialogen må **gjenspeiles** i våre produkter.
- **Holdningsendring** hos
 - Redaktørene?
 - Mellomlederne?
 - Journalistene?

Hva har vi oppnådd så langt...?

- Ikke vesentlig økning i 2040-abonnenter – enda.
- Intern kulturendring: Alle i AN til begrepet 20/40 og unge voksne.
- Intern kulturendring: Fra arroganse til dialog.
- Kraftig økning i tilfredshet blant unge lesere. (Afakta)
- Høyest andel unge lesere i Amedia: 73 prosent mellom 20-30 leser oss hver dag i sum på papir, nett, mobil. (Afakta)
- Styrket posisjon som viktigste nyhetskanal – også blant unge (Afakta)

Hva har vi oppnådd...?

- an.no større enn vg.no i hele dekningsområdet – også blant unge lesere.
- 2000 flere papiravislesere siste år (F&M)
- 7000 flere lesere på an.no (F&M)
- Antall AN-lesere økt fra 77 000 til 84 000 i løpet av ett år! (ex mobil)
- Snart 100 engasjerte redaktører, rådgivere, utviklere, tipsere – hjelp til caser
- Flere unge ambassadører

WAN-IFRA prisen

- The judges were highly impressed: *A real revolution in this methodological approach to an old newspaper problem: how to stay relevant. Important conclusion: the deep change is needed. This genuine and creative approach makes a serious effort to cater to the needs and wants of the youth population... Having 60 young editors shape the entire paper... whaoh! Incredible the amount of engagement that emerged. A brave, genuine and creative approach that really tries to cater to the needs and wants of the youth population...It's a case that will be followed in the coming years. Again, a "first" - "The first time my newspaper takes me seriously."*

